

Vänersborgs Tingsrätt, mark- och miljödomstolen,
Box 1070, 46228 Vänersborg

Alefjälls Naturskyddsförening (ANF) har tagit del av: **Ansökan om tillstånd enligt 9kap. och 11kap. miljöbalken till grustäktsverksamhet och vattenverksamhet på fastigheten Kilanda-Kullen 1:1 i Ale Kommun, V: a Götalands län. inkl. teknisk beskrivning, hydrologisk beskrivning, miljökonsekvensbeskrivning och samtliga övriga bilagor tillhörande ansökan.**

ANF har tidigare 2018-01-07 (bilaga. S7) samt 2018-10-26 (bilaga. S12) till Kilanda Betong AB lämnat in yttranden med synpunkter angående planerad grustäkt på fastigheten Kilanda-Kullen 1:1

I tillägg till tidigare yttranden vill vi lämna följande synpunkter i ärendet inför Mark- och miljödomstolen.

Kommentarer till: Ansökan om tillstånd enl. miljöbalken. Bolaget hävdar vid punkt 2. *"området bär tydliga spår efter tidigare täktverksamhet"* ANF vill påpeka att den tidigare grustäkten ovan grundvattnet avslutades 1975 (för 45 år sedan) och området har under årens lopp återgått till ett "självläkt" skogsområde.

Bolaget hävdar under punkt 3.4 Föreliggande behov att: *"angränsade grustäkter inte kan leverera den kvalitet som erfordras för bolagets verksamhet"* ANF vill påpeka att den andra stora betongfabriken i Kollanda (Centrum Pile) köper det naturgrus som krävs för produktion av betongelement från grustäkterna i Kollanda (Svevia AB samt Kollanda Grus AB) och även från Brobacka berg- och grustäkt belägen ca 15 km från Kollanda. Det finns således flera naturgrustäkter i närområdet som kan leverera den gruskvalitet som gjutning av betongelement kräver.

Bolaget beskriver under punkt 4 Verksamhetsområdet och dess omgivning utan att beskriva vilka som dagligen brukar den enskilda vägen som gränsar till planerat täktområde. ANF vill påpeka att enskilda vägen brukas av de som bor längs vägen och i närområdet, av skolbarn som cyklar eller går till bussen vid väg 1968 (Kilandavägen), barn, ungdomar och vuxna som rider och kör med häst, föräldrar som går med barnvagn, samt av hundägare som promenerar och rastar sina hundar utmed vägen. Med detta som bakgrund är det mycket olämpligt att på samma enskilda väg tillåta att vägen används som utfartsväg för kontinuerlig trafik med lastbil med släp för grustransporter. Någon annan möjlig väg för ovanstående oskyddade trafikanter än att använda Burhultsvägen existerar inte, cykel- gångväg eller ridväg finns inte.

Bolaget beskriver under punkt 6 Teknisk beskrivning: att *"verksamheten kan bedrivas utan någon risk för skada av betydelse för människors hälsa eller miljö"* Bolagets bedömning består av lösa antaganden som enbart sätter bolagets intresse som utgångspunkt. Om en grustäkt utger risk för människors hälsa eller skada på miljön för kringboende kan endast framtiden utvisa.

Vidare skriver bolaget att *"erforderliga samråd har genomförts. Vad som framkommit på samråden har beaktats vid upprättande av MKB och tillståndsansökan"* Då undrar vi i ANF, hur har våra synpunkter beaktats? På vilka sätt har yttranden och synpunkter från ANF samt kringboende fastighetsägare tagits hänsyn till? Om bolaget skriver att man har beaktat synpunkter och yttranden så krävs det att bolaget redogör för hur detta har skett och på vilket sätt.

Synpunkter på Bilaga 6. B Hydrologiska beskrivning:

Punkt 3.4 Kringliggande brunnar. (Fig 5 SGU,s brunnsarkiv. se bilaga)

ANF vill understryka att sammanställningen av privata brunnar (grävda och borrade) är mycket ofullständig och kan inte godkännas. Ett stort antal brunnar i Kollanda by, Lilla Sverket, Sverket, Kullen samt Järnbo är inte markerade på kartan. Samtliga av de allra närmast belägna fastigheternas brunnar är inte markerade på kartan i den Hydrologiska beskrivningen. Samtliga nämnda områden/gårdar ingår i Kilandaavlagringens grundvattenmagasin och kan bli berörda med sämre vattentillgång och/eller med eventuella föroreningar i den enskilda vattenbrunnen.

Punkt 4.2 Grundvattennivå

Bolaget bedömer att *"grundvattentillgången inte kommer att påverkas i området och någon påverkan på kringliggande brunnar inte kommer att ske"* ANF anser att bolagets bedömning grundar sig enbart på egna antaganden samt till stor del av analysresultaten (oktober 2008) från tre st. grävda brunnar i nordvästra delen av vattenmagasinet.

ANF anser att provtagning av vattentillgång och vattenkvalité måste göras av samtliga brunnar inom en radie av 700 meter innan brytning tillåts. Därefter skall årlig uppföljning och redovisning av vattentillgång och vattenkvalité redovisas till berörda fastighetsägare samt tillsynsmyndigheten under hela den tid som verksamheten pågår.

Grundvattenmagasinet i Kollanda som möjlig framtida vattentäkt. (fig. 4 grundvattenmagasin, se bilaga) Vattenmagasinet i Kollanda består av en isälvsavlagring som sträcker sig från Kollanda mosse i norr, till Järnbo och Kilanda-Kullen i söder och vidare österut förbi Sverket och till Kåretorp i Lerums Kommun. I ett framtida StorGöteborg kommer behovet av rent dricksvatten att öka i takt med att staden och förorterna byggs ut med fler bostäder och fler arbetsplatser. Det är då viktigt att skydda de områden där det finns bra tillgång på rent och klart dricksvatten. I Kollandaavlagringen finns ett sådant möjligt område. Den pågående täktverksamheten i norra och västra delen av vattenmagasinet har dock något försämrat möjligheten att använda den delen av magasinet som en framtida reservvattentäkt. Det finns dock fortfarande goda möjligheter att använda den stora östra och södra delen av vattenmagasinet som en ny vattentäkt för delar av Göteborg eller samhällena utmed Göta älvdalen.

Slutligt ställningstagande från ANF

Alefjälls Naturskyddsförening anser att tillstånd för grustäkt under grundvattennivån på fastigheten Kilanda-Kullen 1:1 Ale Kommun inte skall medges. Ansökan bör avslås i sin helhet.

Våra huvudsakliga skäl till vårt ställningstagande är:

- Vattenmagasinet i Kollanda skall värnas och sparas som möjlig vattentäkt för regionen. Rent grundvatten kan bli en bristvara i framtiden.
- Naturgrus är inte förnybart och skall skyddas som reningsverk för vatten och naturens egen existens. Det finns fortfarande pågående grustäkter i trakten som kan leverera naturgrus för produktion av betongelement. En samordning mellan leverantörer och producenter av betongvaror är nödvändig och måste ske. En nyöppning av grustäkt för naturgrus kommer inte att påskynda utvecklingen av att enbart använda bergkross för betongproduktion, mer sannolikt kommer istället en ny grustäkt att stoppa intresset och viljan för att utveckla nya metoder eller att låta återvinna skrotade betongprodukter för nyproduktion. Det finns enligt vad Svevia AB skriver i yttrande (2018-10-29) flera producenter av fabriksbetong i Västsverige som kommit mycket långt med användning av mer eller mindre enbart bergkross i sin produktion och där bearbetbarheten inte är något problem. Kilanda Betong AB skriver själva i sin Tillståndsansökan att Frölandskrossen i Uddevalla klarar att leverera helkrossmaterial för betongproduktion. Eftersom tekniken finns så borde också Kilanda Betong AB klara att använda bergkross till fabriksbetong.

Alefjälls Naturskyddsförening,

Styrelsen/Bruno Nordenborg, ordförande

C/o Hålan Adolfsro 160 449 90 Nol
Mob. 0730 47 95 84
E-post: bi.nordenborg@telia.com